

aluminij

Glasilo delovne organizacije Tovarna glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo

Opiranje na lastne moči in utrjevanje samoup- ravljanja

V mesecu, ki je za nami, se je zgodilo veliko stvari, bolj ali manj pomembnih.

Najprej naj omenimo obisk predsednika IS SR Slovenije Dušana Šinigoja s sodelavci. 14. septembra smo na referendumu odločali o pomembnih samoupravnih aktih — med drugim tudi o SaS o združevanju dela in sredstev za MPPAI in prenosa pravic razpolaganja z združenimi sredstvi. Kako smo glasovali? Ponekod blesteče, drugod toliko, da je šlo. Torej še vedno ne mislimo vsi eno, predvsem prese-neča, da vsi nismo glasovali za akte, ki nam bodo nujno potrebni za uresničevanje MPPAI, torej našega nadaljnega razvoja.

Na obisku je bila tudi delovna skupina CK ZKS. Tema razgovorov je bila opiranje na lastne moči, kar pa, kot je bilo iz razprav razbrati, v TGA že ves čas tudi delamo. Seveda pa so tudi pri nas še rezerve, ki jih bo potrebno v teh časih še kako izkoristiti.

Obisk predsednika IS SR Slovenije s sodelavci

Dušan Šinigoj, predsednik Izvršnega sveta SR Slovenije

Janez Bohorič, podpredsednik Izvršnega sveta SR Slovenije

Marko Bulc, predsednik Gospodarske zbornice SR Slovenije

V torek, 10. septembra je obiskal našo delovno organizacijo predsednik Izvršnega sveta SRS Dušan Šinigoj s sodelavci (Janezom Bohoričem — podpredsednikom IS, Lojzetom Briškim — članom predsedstva SRS, Markom Bulcem — predsednikom Gospodarske zbornice Slovenije in Henrikom Markom — predsednikom Republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo.

Obisk je sodil v sklop aktivnosti, ki jih vodimo za družbeno verifikacijo projekta MPPAI. Naš osnovni namen je bil, da tudi z najodgovornejšimi predstavniki izvršnega sveta razčistimo glede nekaterih dilem, v zvezi s projektom. Krog »strokovnjakov«, ki širi svoje ideje o »rešitvi Kidričevega«, ni majhen in mnogo-

krat jim uspeva s svojimi umotvori vnesti veliko mero negotovosti v tiste, ki odločajo o pričetku investicije.

Včerajšnji razgovor je ponovno dokazal, da boljšega koncepta kot je pripravljen v TGA, ni. Projekt nudi celovito rešitev problematike zastarele proizvodnje ob upoštevanju obstoječe infrastrukture ter zagotavlja nadaljnje uspešno poslovanje naše delovne organizacije. Tega ne zagotavlja nobena izmed drugih »idejnih« rešitev.

Tudi glede preskrbe z električno energijo je obveljala ugotovitev, da je TGA izpolnila vse pogoje za pridobitev dodatne moči (24 MW) in da ne more biti ovir za izdajo posebnega energetskega soglasja.

Razgovor je imel izrazito deloven karakter, saj je pomenil v bistvu nadaljevanje avgustovskega sestanka na IS v Ljubljani. Prav to dejstvo pa je vplivalo na kvaliteto poročanja nekaterih sredstev javnega obveščanja, saj nekaterim prisotnim novinarjem ni uspelo povzeti pravih podatkov, niti poudariti bistva zaključka razgovora: energetska soglasja mora biti izdano, saj je TGA izpolnila vse predpogoje za zagotovitev dodatne energije!

Zavedati se moramo, da se bomo tudi v bodoče srečevali z najrazličnejšimi podtikalnji v zvezi z modernizacijo, ki pa ne smejo vplivati niti na sam potek del, še manj pa na že tolikokrat izpričano odločnost delovnega kolektiva, da si zagotovi siguren jutri.

Gostje

Stanje projekta ob koncu septembra

1. Družbena verifikacija projekta

IP je bil predmet obravnave za oceno investicij, 25. 7. 1985. O projektu so poročali:

- predstavnik inštituta za ekonomiko investicij pri LB-ZBL
- predstavnik univerze E. Kardelj v Ljubljani
- predstavnik EGS
- predstavnik splošnega združenja GZS
- predstavnik zavoda SRS za družbeno planiranje
- predstavnik KBM
- predstavnik SOZD UNIAL

Komisija je izdala naslednje mnenje (citata):

Investicija »Modernizacija proizvodnje primarnega aluminija v TGA Kidričevo« v predračunski vrednosti 39.485.000 din, investitor Tovarna glinice in aluminija »Boris Kidrič«, TOZD Proizvodnja aluminija Kidričevo, je družbeno ekonomsko upravičena, vendar s pogojem, da:

— investitor prilagodi investicijski program elektroenergetski bilanci Slovenije ter si pridobi posebno energetska soglasje Republiškega komiteja za energetiko in da

— upošteva mnenja, ki so jih dali strokovni poročevalci ali v primeru, da se z njimi ne strinja, to pisмено dokumentira.

Dokazila o izpolnjevanju pogojev so sestavni del dokumentacije s katero o tej naložbi razpolaga komisija. Investicija je usklajena z določili Dogovora o temeljih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981-1985 in izpolnjuje minimalne kriterijalne zahteve z usmeritvijo v proizvodnjo deficitarnih surovin (konc citata).

Na osnovi razprave so zapisali naslednje ugotovitve, stališča in priporočila:

— ohranitev proizvodnje aluminija z modernizacijo je neogibna zaradi potreb gospodarstva

— IP je kvalitetno pripravljen

— zmanjšuje se poraba energije

— na obstoječi lokaciji obstajajo materialne in kadrovske zmogljivosti, infrastrukture, investitor razpolaga s soglasji za uvoz opreme

— ker ni bilo priloženo posebno energetska soglasje ocenjujejo, da projekt ni usklajen z elektroenergetsko bilanco SRS

— ocenjujejo, da je struktura proizvodov na nizki ravni

— v projekt ni vključena predelava sekundarnega aluminija

— postavlja se dvom o realnih družbenih stroških električne energije

— pozivajo se na tesnejše sodelovanje med investitorjem in porabniki aluminija.

Iz gornjega sledi, da se projektu daje iz narodnogospodarskega vidika pozitivna ocena, vendar se postavljajo določeni pogoji. Tov. Gerjovič, ki mu je bila edinemu dana možnost, da

spregovori (drugi nismo bili vabljeni) je jasno in obširno odgovoril na zastavljene dileme:

— aktivnosti za pridobitev posebnega energetskega soglasja so v teku. Če v tej družbi veljajo enaka pravila obnašanja za vse udeležence, potem bomo posebno elektroenergetsko soglasje dobili. TGA verjame, da bo EGS obveznosti iz podpisane pogodbe izpolnila, s tem pa so izpolnjeni pogoji za posebno elektroenergetsko soglasje.

— struktura proizvodnje je na ravni, kot so zahteve porabnikov. V celoti to velja za domači trg, pri izvoznih artiklih se zavedamo potrebe po čim višjih stopnjah predelave in se tudi trudimo ta cilj tudi doseči. Pri tem se naj ne pozabi, da je naš izvoz nad jugoslovanskih povprečjem.

— nosilec proizvodnje sekundarnega aluminija je Mariborska livarna, zato se naj odgovor išče pri njih. Zmogljivost 70.000 ton primarnega aluminija je izdelana na osnovi potreb po primarnem aluminiju, morebitno povečanje proizvodnje sekundarnega aluminija ne bo ogrozilo plasmata primarnega aluminija

— dokazujemo, da električno energijo plačujemo po cenah na evropski ravni in da je tarifa za posebni odjem izdelana na stroškovnem principu

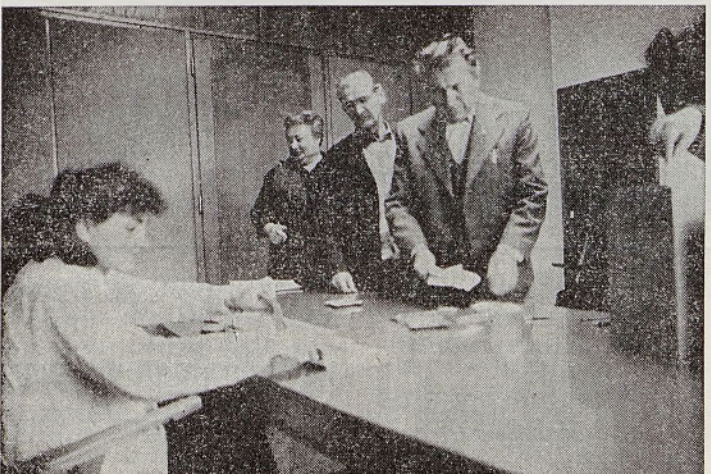
— ocenjujemo, da je aluminij-ski kompleks vzor sodelovanja med porabniki in proizvajalci. Omenimo samo SUAL, 130 podpisnikov za MPPAL, SOZD UNIAL, skupni prihodek med TGA in Impolom.

Pomembno za projekt MPPAL je, da imamo komisije za oceno investicij in da s tem v zvezi čimprej pridemo do posebnega elektroenergetskega soglasja kljub naporom, ki jih vlagamo, da bi to soglasje čimprej pridobili, ga še nimamo.

Vzrok je v tem, da se elektroenergetski bilanci SRS v prihodnosti slabo piše, ker ni denarja za naložbo, zato pristojni v republiških organih iščejo vse poti, da bi podpisani pogodbi z EGS spodbili veljavnost, ker smo za nekatere prišli do dodatne moči prepoceni. Ugotavljajo, da bi po SaS temeljih samoupravne interesne skupnosti elektrogospodarstva SRS za obdobje 1981-1985 in kontinuiteti do leta 1990 vključno s sprejetimi ankesi morali za povečanje priključne moči še primakniti nekaj milijard (novih).

O celotni problematiki so informirani republiški upravni in politični organi. Bilo jim je jasno povedano kaj smo naredili in kje smo in da se ne dovolimo zavajati s splošnim jadikovanjem o težki gospodarski situaciji in izmikanju odločitev na poznejši čas. Na projektu se izvajajo aktivnosti skladno s programom, odgovornost za posledice pri zamudah, ki nastajajo zaradi ne-

(Nadaljevanje na 4. strani)

(Nadaljevanje s 3. strani)

odločnega obnašanja odgovornih »gospodastvenikov« izven tovarniškega plota, pa bodo nosili drugi.

2. Viri financiranja

Problematika zaključevanja virov financiranja je težka, vendar ni brezupna. Oblikovanje konzorcija je končano, po temeljnih bankah pristopajo k konzorciju, najtežji trenutki, ko se bo odločalo o obveznostih članic so predvideni v oktobru. S tujimi kreditorji smo tako daleč, da je verjetno že podpisana pogodba za približno 1/3 celotnega tujega vira. Poleg komercialnih bank so navezani resni stiki z mednarodno banko za razvoj, ki nudi svojim komitentom ugodne kredite. Lastni viri se formirajo skladno s pričakovanji. Pri izločanju teh sredstev bo prišlo do motenj v poslovanju, zato bo potreben skrajno odgovoren odnos do gospodarjenja z zalogami surovin in izdelkov.

3. Tehnočni področje

Po predložitvi IP smo sile usmerili v razpis tuje opreme. Pripravili smo razpisne pogoje, ki služijo ponudnikom za izdelavo ponudb. Rok za dostavo ponudb je 15. oktober 1985. Pripravljamo osnove za izbor najugodnejšega ponudnika in osnove za zaključevanje pogodb. V kratkem bo končan tudi elaborat izgradnje iz katerega bo razvidna organizacija projekta, razdelitev pristojnosti in odgovornosti, potreben kader itd. Pred kratkim smo dobili računalnik z nekaj programske opreme. Prepričani smo, da je bila odločitev pravilna in ne bo dolgo trajalo, da bomo dokazali, da nismo kupili igračke, kot nekateri mislijo, ampak orodje, brez katerega si informacijskega sistema projekta ni možno zamisljati.

Delavski svet SOZD Unial je 30. septembra 1985 ponovno imenoval Ivana GERJOVIČA, diplomiranega ekonomista, za direktorja sozda.

Želimo mu uspešen mandat.

Dobitniki zlatega znaka

V Aluminiju smo že objavili razpis natečaja za dodelitev zlatega in srebrnega znaka, mi pa smo vam dolžni predstaviti še tri naše dobitnike iz lanskega leta.

Skupina za phanje elektrolitskih celic

Skupina za phanje elektrolitskih celic je bila ustanovljena takoj ob začetku obratovanja tovarne. Prva phalna dela so izvajali s pomočjo tujega znanja in nadzora, z leti pa se je skupina izpopolnila in osvojila vse potrebne operacije phanja. Delo v tej skupini je zelo težko in odgovorno, saj je od phanja odvisno delovanje peči. Večkrat je potrebno potegniti tudi čez osem ur, vendar se delavci ne pritožujejo, saj vedo, da mora biti delo opravljeno pravočasno.

Ko sem šla mimo elektrolize B, je zapeljal izpod hale voziček poln belega prahu, ki ga je veter na ovinku zvrtnil, da sem malce počakala, kajti peči so me začele oči. Možakoma, ki sta zaprašena gledala z vozička, ni bilo nič. Kdo ve, že kdaj sta se navadila na ta prah in še marsikaj. Kasneje sem ugotovila, da sta bila prav iz te nagrajene skupine.

Pogovarjala sem se z vodjem vzdrževanja elektrocelic na obnovi, tovaršem Kornikom, ki mi je povedal, da je v skupini redno zaposlenih 23 delavcev, od tega so trije v TGA nad 20 let, petnajst jih je nekje med 10 in 15 let, ostali pa imajo od dve do deset let delovne dobe v TGA. Po poklicu so priučeni ključavničarji s priznano kvalifikacijo, ki delajo kot KV phalci. V skupino sodita tudi dva predelavca oz. delovodja.

Zakaj zlati znak prav tej skupini?

»Morda zato, ker so prav v tej skupini najtežji delovni pogoji, velike fizične obremenitve, plini in še kaj, kar ogroža zdravje. Osemkrat mesečno je na vrsti phanje, ko je skupina neprekinjeno (razen malice) ob peči. Takrat je potrebno pospraviti približno osem ton phalne mase, kjer se temperaturna dvigne do 120° C. Delo mora biti opravljeno dobro (Kornik ima poseben izraz — čisto), kajti od tega je odvisna doba trajanja elektrolitske peči.« To so najnapornejši dnevi. Ostali čas porabijo za razne priprave katodnih omar, rezanje aluminjskih plošč (odpadnih seveda) in podobno. Napak se

veda ne sme biti. Skupina je disciplinirana. Lahko rečem, da je tudi marsikateri tujec pohvalil njihovo delo.«

Pripombe, zakaj dobijo mladi zlati znak?

»Pohvalim celoto. Nič ne rečem proti mladim. Mislim, da so si starejši delavci (ne samo v tej skupini) zaslužili briljantni znak, ne samo zlati. Mladi so prišli na gotovo delo. Poudarjam, da je zlati znak priznanje za minulo delo. Mladi ne bi mogli dosegati uspehov, če starejši ne bi pošteno delali. Teren je bil pripravljen. Zato bi moralo biti takšnih priznanj še več. Marsikdo neopazno odide v pokoj, čeprav je veliko storil za to delovno organizacijo.«

In naprej je razmišljal tovariš Kornik, ki se bo tudi čez leto poslovil od TGA, da so v naši tovarni še rezerve. »Še več bi lahko naredili. Med ljudmi še vedno vlada zaupanje v vodstvo in vsi podpirajo prizadevanja vseh, ki se trudijo, da bi MPPAI postala resničnost. Težave je lažje premagovati, če več ljudi misli eno,« je poudaril moj sogovornik.

Jože Turk

Jože Turk, voznik osebnega avtomobila, ni bil navdušen nad pogovorom, zato objavljamo del besedila iz obrazložitve ob podelitvi zlatega znaka.

V TGA je prišel 1947. leta kot vajenec kovinske stroke. Po končani učni dobi je ostal v tovarni na delovnem mestu mehanika. Po prihodu iz JNA je bil razporejen na dela oz. naloge voznika osebnega avtomobila, ki jih opravlja še sedaj.

ISKRICE

DELO JE LAHKO VIDNO IN NEVIDNO

xxx

KADAR JE DELO PRISILA, JE ŽIVLJENJE SUŽENJSTVO

VSE, KAR LAHKO DOSEŽEŠ BREZ TRUDA IN DELA, NIMA PRAVE VREDNOSTI

xxx

DELO VLIVA OLJE V SVETILKO ŽIVLJENJA, MISLJENJE VŽIGA NJEN PLAMEN

DA BI OPRAVILI VELIKA DELA, MORAMO ŽIVETI, KO DA NAM NI NIKDAR UMRETI

xxx

ČE JE MOJA DOLŽNOST DELATI, JE MOJA PRAVICA ŽIVETI

KDOR NIKDAR NE ZAČNE, NE MORE NIKDAR KONČATI

xxx

DELATI, KONČATI, OBJAVITI

xxx

POČITEK JE SAMO ZA MRTO VE

Investicijski program MPPAI

V treh nadaljevanjih vam bomo predstavili investicijski program kot so ga pripravili naši strokovni delavci za obravnavo pri komisiji za oceno investicij

3.0. URESNIČLJIVOST PROJEKTA

3.1. Tržna analiza

Aluminij je za kisikom in silicijem tretji najbolj razširjeni element v zemeljski skorji. Prav ta razširjenost osnovne surovine boksita ter ugodne uporabne lastnosti aluminija so skupaj z relativno stabilnimi cenovnimi odnosi omogočile konkurenčne prednosti pred celo vrsto substitucijskih materialov na širokih uporabnih področjih. Zaradi energetske intenzivnosti proizvodnje primarnega aluminija in vedno dražje energije kot vhodne surovine, se je pričakovalo zmanjšanje konkurenčne sposobnosti aluminija. Predvidena pričakovanja pa se niso uresničila, predvsem iz dveh vzrokov in sicer:

— intenzivnejša uporaba primarnega aluminija pomeni na posameznih uporabnih področjih istočasno pomembne prihranke energije (npr. manjša teža v transportni industriji)

— vzporedno z intenzivno porabo aluminija se je močno razvila tudi predelava sekundarnega aluminija, ki z bistveno manjšo porabo energije (samo cca 5 %) uspešno zadovoljuje posamezne segmente porabe.

Proizvodnja primarnega aluminija se je sprva razvijala samo v razvitih državah Zahodne Evrope in Severne Amerike, šele v šestdesetih oz. sedemdesetih letih lahko govorimo o njeni internacionalizaciji. Toda kljub temu je danes v deželah v razvoju le cca 20 % svetovnih kapacitet in še te so pod strogim tehnološkim in ekonomskim nadzorom razvitih držav oziroma multinacionalnih družb.

Razvoj proizvodnje primarnega aluminija gre torej v dveh smereh in sicer:

— proizvodne kapacitete na novih lokacijah (200.000 ton in več) se gradijo predvsem v državah s komparativnimi prednostmi (bližina osnovnih surovin in cenena energija),

— obstoječe proizvodne kapacitete v razvitih državah z vertikalno povezano predelovalno industrijo se modernizirajo in ne zmanjšujejo proizvodnje (kot primer lahko vzamemo modernizacijo proizvodnih kapacitet v Zahodni Evropi).

Poraba primarnega aluminija je v zadnjih 10-tih letih naraščala s povprečno stopnjo rasti cca 4 %, ki pa zaradi vpliva recesijskih gibanj v letih 1975, 1980 in 1982 ni bila enakomerna. Zaradi že omenjenih ugodnih uporabnih lastnosti primarnega aluminija, ki odpirajo vedno nove uporabne možnosti, ter predvidenih cenovnih odnosov substitucijskih surovin in ocenjene elastičnosti povpraševanja, lahko v prihodnje pričakujemo podobno povprečno stopnjo naraščanja porabe primarnega aluminija v svetu.

Zelo pomembna lastnost tržišča primarnega aluminija je močna vertikalna povezanost multinacionalnih družb. »Svobodno trgovanje« s primarno kovino je zaradi omenjene povezanosti močno omejeno in znaša manj kot 20 % svetovne proizvodnje primarnega aluminija. Pri ostalih 80 % gre za dolgoročnejshe poslovne odnose v okvirih vertikalnih povezav, ki se oblikujejo znotraj multinacionalnih družb med posameznimi multinacionalnimi družbami na osnovi lastniških deležev oz. temeljijo na dolgoročnih pogodbah.

Jugoslovanska aluminijaska industrija se je pričela intenzivneje razvijati šele po letu 1970, ko so poleg proizvodnih kapacitet v Kidričevem pričele z obratovanjem kapacitete v Titogradu, Šibeniku in Mostarju, tako, da znaša danes skupna kapaciteta cca 320.000 ton (cca 8,1 % evropskih kapacitet oz. cca 1,8 % svetovnih kapacitet).

Osnovne značilnosti jugoslovanskega aluminijskega tržišča lahko strnemo v naslednje ugotovitve:

a) Prevladujejo proizvodne kapacitete med 80.000 do 100.000 t, pri čemer so razvojne usmeritve podrejene predvsem predevalnim ambicijam. Tehnološke rešitve so v primerjavi z obstoječimi v Kidričevem bistveno boljše, vendar pa precej zastajajo za najnovejšimi dosežki v svetu (tudi v novi elektrizaciji v Mostarju), zato bo po letu 1990 potrebno opraviti investicijske posege v obliki modernizacije proizvodnje tudi na kapacitetah v Titogradu, Šibeniku in Mostarju.

b) V večini primerov je gradnja proizvodnih kapacitet temeljila na tujih blagovnih kreditih, katerih posebnost je odplačevanje s primarno surovino (cca 111.000 ton izvoza primarnega aluminija letno za pokritje omenjenih obveznosti).

c) Zaradi cenovnih nesorazmerij (podcenjena osnovna surovina, precenjeni polproizvodi) se je v preteklem obdobju močno razvila kvalitativno usmerjena predelovalna industrija, brez surovinkega zaledja.

d) Vzporedno s proizvodnjo primarnega aluminija so pričeli v posameznih republiških kompleksih razvijati lastne predelovalne kapacitete, ne glede na že razpoložljive izven republiških meja.

e) Poslovne povezave s predelovalci izven republiških meja temeljijo skoraj izključno na SaS o skupnih vlaganjih v primarno proizvodnjo, katerih izvajanje v praksi ni najboljše (dodatne zahteve po el. energiji in devizah!).

Na jugoslovanskem tržišču nastaja torej dokaj paradoksalno stanje, saj primanjkljaj primarnega aluminija, kljub novim proizvodnim kapacitetam, bistveno ni zmanjšal.

Predvidene potrebe vertikalno povezane reprodukcijske verige, formirane okrog primarne proizvodnje v Kidričevem, so nekoliko večje od načrtovane proizvodnje po modernizaciji (71.000 ton), vendar ocenjujemo, da bo razlika možno zadovoljiti s kvalitetnejšo predelavo sekundarnega aluminija.

3.2. Preskrba s surovinami

Ker je proizvodnja glinice in primarnega aluminija kontinuiran proces, ki se ne sme prekiniti, je redna oskrba s surovinami pomemben dejavnik, od katerega zavisi uspešnost projekta. Dolgoletne proizvodne izkušnje nam omogočajo dobro poznavanje

nje nabavnega tržišča, ter tudi ocenjevanje bodočih nabavnih možnosti.

S predvideno modernizacijo proizvodnje primarnega aluminija se bodo zaradi tehnoloških sprememb bistveno zmanjšali normativi porabe surovin in energije tako, da bo skoraj v večini primerov predvideno količinsko povečanje porabe surovin in energije v regresivnem odnosu do povečanih količin primarnega aluminija.

V tabeli prikazujemo potrebne količine glavnih surovin in energijskih virov pred in po modernizaciji in lokacijo posameznih virov oskrbe.

Tabela: Oskrba s surovinami po končani investiciji

Vrsta surov. oz. energ. vira	Količina v t pred invest.	Količina v t po invest.	Viri dobav v %			
			SRS	druge rep.	konvert. uvoz	klir. uvoz
Boksit	283.000	283.000	—	70	15	15
NaOH	11.500	11.500	—	—	70	30
Premog	152.000	152.000	85	15	—	—
Glinica ¹	—	24.400	—	100	—	—
Petrolkoks	17.500	30.000	—	25	75	—
Elektr. smola	8.800	7.600	—	80	10	10
F - soli	3.800	3.200	—	—	80	20

¹ — dodatna količina glinice, ki je ni možno proizvesti v TGA

Ker temelji večina dosedanjih dobav in surovin in energetskih virov na dolgoletnih poslovnih odnosih, lahko realno pričakujemo bolj ali manj nemoteno oskrbo tudi v bodoče. Dodatno bo potrebno zagotoviti nabavne vire za povečane količine nekaterih surovin (petrolkoks, glinica) in energetskih virov (zemeljski plin in energija).

S posameznimi dobavitelji surovin in energetskih virov so medsebojni poslovni odnosi urejeni na sledeč način:

1. Zemeljski plin in kurilno olje

Večina proizvodnih naprav lahko uporablja oba alternativna energetska vira, tako, da je možno pri zadostnih razpoložljivih količinah zemeljskega plina skoraj v celoti zamenjati v tabeli navedene količine kurilnega olja.

a) Sas o temeljih plana samoupravne interesne skupnosti za nafto in plin SR Slovenije za obdobje 1981—1985.

b) SaS o združevanju sredstev v skupno naložbo za realizacijo programa gazifikacije. Obveznost po tem sporazumu smo že poravnali in za letno porabo zemeljskega plina v višini 26 milijonov Sm³.

c) Dolgoročna pogodba o dobavi zemeljskega plina v SOZD Petrol DO Zemeljski plin.

2. Premog

a) SaS o urejanju medsebojnih razmerij in povezovanju v

skupnost združenega dela za medsebojno plansko in poslovno sodelovanje pri razvoju proizvodnje in porabe premoga v SR Sloveniji v obdobju 1981—1985.

b) Dolgoročna dobavna pogodba z Zasavskimi premogovniki Trbovlje v obdobju 1982—1986 za letno količino 145.000 ton.

c) Pogodba o poslovnem sodelovanju z DO »Rudnik Kakanj« v obdobju 1980—1984 z možnostjo podaljšanja za letno količino 20.000 ton.

3. Električna energija

Na področju Dogovora o urejanju medsebojnih odnosov na področju preskrbe z električno energijo iz elektroenergetskega omrežja Slovenije za potrebe Tovarne glinice in aluminija Kidričevo v obdobju 1981—1985 imamo z Elektrogospodarstvom Slovenije sklenjeno Pogodbo o dobavi in odjemu električne energije v višini 900 GWh pri maksimalni moči 106 MW. Po modernizaciji proizvodnje aluminija bomo letno porabili 1088 GWh električne energije pri maksimalni moči 130 MW, kar pomeni povečan odvzem za 21 %.

Smo podpisniki Samoupravne-ga sporazuma o temeljih plana Samoupravne interesne skupnosti elektrogospodarstva SR Slovenije za obdobje 1981 do 1985 in kontinuiteti do leta 1990, ter Samoupravnega sporazuma o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o te-

meljih plana Samoupravne interesne skupnosti elektrogospodarstva SR Slovenije za obdobje 1981—1985 in kontinuiteti do leta 1990. Obveznosti po samoupravnem sporazumu redno poravnamo. Tako smo samo na osnovi merila 20/30 % od fakturnega zneska za porabljeno električno energijo za leto 1984 prispevali za izgradnjo energetskih objektov iz svojega poslovnega sklada 559 milijonov din.

Na osnovi Zakona o energetskem gospodarstvu, Samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Samoupravne interesne skupnosti elektrogospodarstva Slovenije in Samoupravnega sporazuma o temeljih plana Samoupravne interesne skupnosti elektrogospodarstva Slovenije za obdobje 1981—1985 in kontinuiteti do leta 1990 imamo z EGS. Sestavljeno organizacijo elektrogospodarstva Slovenije sklenjeno Pogodbo o zagotovitvi sredstev za povečevanje priključne moči za modernizacijo elektrolize. S pogodbo smo si zagotovili povečano maksimalno moč v konici za 24 MW tako, da bo skupna maksimalna moč v konici znašala 130 MW. Finančne obveznosti po tej pogodbi smo že poravnali na podlagi združenih sredstev po Samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev za financiranje graditve objektov po samoupravnem planu razvoja elektroenergetike za obdobje 1976—1980. S to pogodbo je tako izpolnjen pogoj iz 18. člena Pravilnika o načinu izdajanja elektroenergetskih soglasij uporabnikom električne energije (Uradni list SRS št. 16/77) za izdajo elektroenergetskega soglasja TGA za povečanje moči odjema za 24 MW, ki je potrebno za modernizacijo proizvodnje primarne aluminija.

Potrebno je poudariti, da delež porabe TGA Kidričevo v Sloveniji stalno pada. Tako je v letu 1965 znašal 22 % celotne slovenske porabe, v letu 1984 pa samo 10 %. Kljub povečanemu odjemu po modernizaciji bo delež naše porabe ostal leta 1990 nespremenjen (10 %). Po letu 1990 bo ta delež občutneje padel, saj ne nameravamo več širiti proizvodnje elektrolitskega aluminija, leta 2000 naj bi tako znašal samo še 7 %.

Modernizacija proizvodnje aluminija je potrebna tudi zaradi vse dražje električne energije, saj bomo z modernizacijo znižali specifično porabo enosmerne električne energije iz sedanjih 17.400 kWh/t aluminija na 13.400 kWh/t ali za 23 %.

3.3. Kadri

Sedanje stanje in priliv novih kadrov na osnovi politike štipendiranja zagotavljajo dovolj kadrov tako po številu kot strokovni usposobljenosti za doseganje zastavljenih ciljev v času gradnje, poskusnega obratovanja in redne proizvodnje. V primerjavi s podobnimi projekti v tujini bo kodraski sestav zaposlenih bistveno boljši. Če k temu dodamo še dejstvo, da v TGA obstajajo 30-letne izkušnje na področju glinice in aluminija in da so organizirane vse spremljajoče dejavnosti, kadrovske vidike pro-

jekta ni tisti, ki bi lahko povzročil motnje.

3.4. Organizacija realizacije projekta

Projekt realiziramo po projekt-nem pristopu. Za oblikovanje politike projekta imamo širši in ožji projektni svet, ki jima predseduje direktor SOZD UNIAL tov. Ivan Gerjovič, dipl. oec. V širšem projekt-nem svetu so poleg predstavnikov SOZD UNIAL predvsem predstavniki zunanjih institucij in organov (LB-ZB, KBM, GZS, Republiški komite za industrijo in gradbeništvo, Republiški zavod za planiranje, IS občine Ptuj, predstavnik SUAL, predstavnik Univerze — V TOZD Montanistike). Naloga širšega projekt-nega sveta je predvsem oblikovanje strategije in taktike projekta na tistih področjih, ki so povezane za družbeno verifikacijo projekta, zaključevanjem finančne konstrukcije in pridobivanjem potrebnih soglasij in dovoljenj.

V ožjem projekt-nem svetu so poleg najbolj odgovornih delavcev v SOZD UNIAL še predstavniki SUAL. Vloga ožjega projekt-nega sveta bo prišla do izraza v času realizacije projekta. Projekt-ni skupina je sestavljena iz strokovnih delavcev TGA in Delovne skupnosti UNIAL. Projekt-ni skupino vodi Ivan Kodrič, dipl. ing., vloga odgovornega za projekt je zaupana tov. Ivanu Gerjoviču, dipl. oec. Celotni projekt je razdeljen na 11 podprojektov in obsega poleg tehnično-proizvodno izvajalske funkcije še vzdrževalniško, kontrolno, kadrovske, tržno in finančno funkcijo kot tudi področje delovnih pogojev, varstva okolja in varnosti pri delu. Osnova za delo projekt-ne skupine je mrežni plan aktivnosti. Nosilci aktivnosti so normalno vodje podprojektov, sodelavci v delovni skupini izbiramo med najsposobnejšimi strokovnimi delavci v linijski organizaciji. Z oz. na možno zaledje (300 delavcev s SS, 150 delavcev z VIŠ in VŠ), in upoštevajoč bogate izkušnje v proizvodnji, vzdrževanju in investicijski izgradnji, smo prepričani, da smo v stanju realizirati projekte skladno z načeli dobrega gospodarja. Zunanji institucijam bomo poverili naloge projektiranja, delnega uvoza in opreme in eventuelno manjkajočih zmogljivosti na področju nadzora nad gradnjo.

Projekt je kapitalno intenziven, vendar po tehnični strukturi relativno enostaven. Vedeti je namreč treba, da je v obratih elektrolize in žganja anod majhno število ponavljajočih se pozicij, ki jih dobro poznamo (usmerniki, aluminijški tokovodniki, 72 elektrolitskih peči s katodnim in anodnim delom, pečni manipulatorji, ognjeodporna obzidava itd.), saj se srečujemo z njimi v podobni obliki že desetletja. V bližnji preteklosti smo v TGA realizirali projekte obrata predelave, izparilnikov, kotlovnice, ki so po zahtevnosti primerljivi z najzahtevnejšimi področji MPPAI (sestavljalnica anod).

3.5. Predračunska vrednost investicije

Predračunska vrednost investicije (PVI) po sedanjih cenah je

izdelana na osnovi cen v maju 1985. Za tujo opremo je dinarska protivrednost preračunana na osnovi srednjih tečajev z dne 22. 5. 1985, in sicer:

1 US\$	=	261,52
1 FF	=	28,14
1 DM	=	85,85
1 Sfr	=	102,23
1 Sch	=	12,22
1 Bfr	=	4,26

PVI je izdelana v strukturi kot jo predpisuje minimalna metodologija. Za osnovna sredstva je izdelana PVI po posameznih postavkah za projekt kot celoto in za podprojekte:

- glinica,
- anode,
- aluminij,
- livarna,
- spremljajoče dejavnosti,
- kontrola kvalitete,
- vzdrževanje,
- zaklonišča,
- infrastruktura.

Za izdelavo PVI so služile naslednje podlage:

- veljavne ponudbe izvajalcev gradbenih, gradbeno-obrtniških in instalcijskih del,
- veljavne ponudbe dobaviteljev domače opreme,
- veljavne ponudbe izvajalcev montažnih del,
- veljavne ponudbe dobaviteljev tuje opreme,
- predračun špeditorske organizacije za transport uvožene opreme,
- ocene strokovnih delavcev TGA za opremo in storitve, ki ni zajeta v ponudbah,
- izračuni strokovnih delavcev TGA za tiste postavke PVI, ki se dajo izračunati (obratna sredstva, carine, interkalne obresti itd.) na osnovi splošno veljavnih osnov (carinske stopnje, obresti itd.).

Postavke	1985		1986		1987		1988	
	II. pol.	I. pol.	II. pol.	I. pol.	II. pol.	I. pol.	II. pol.	I. pol.
Pop. letna st. podraž. %	70		55		40		30	
Faktor podražitev	1,279	1,535	1,968	2,436	3,019	3,590	3,172	

Pri izračunu faktorja za II. pol. 1985 je upoštevan pričetek porabe v mesecu novembru 1985.

11. 1. Rekapitulacija investicij (v 000 din)

	Sed. cene	Cene s pod.
1. Skupna predračunska vrednost	24.392.652	39.485.000
1. 1. Predračunska vrednost investicije v osnovna sredstva	20.336.730	32.636.427
1. 1. 1. Gradbeni objekti	4.050.000	6.940.464
1. 1. 2. Domača oprema s tehnološkimi inštalacijami, z montažo in ostalimi stroški	6.612.596	12.815.674
1. 1. 3. Uvozna oprema z montažo, carino in ostalimi stroški		
— oprema z montažo	7.073.503	7.073.503
— carina in stroški uvoza	1.641.277	3.848.007
1. 1. 4. Ostalo		
— v dinarjih	530.900	1.134.325
— v tuji valuti	824.454	824.454
1. 2. Trajna obratna sredstva	700.000	2.235.773
1. 3. Druga potrebna sredstva	3.355.922	4.612.800

Ponudbe so izdelane na osnovi specifikacij opreme, del in storitev na osnovi tehnoloških projektov. Tehnološke rešitve za proizvodnjo aluminija so izdelane na osnovi know-how firme Aluminium Pechiney, s katero je bila podpisana pogodba v decembru 1984. Tehnologija proizvodnje anod je izdelana na osnovi predlogov firm Fiv Cail Babcock, Syprim, Riedhammer. Na osnovi tehnoloških rešitev je bila izdelana tehnična dokumentacija za gradbene, gradbeno-arhitektonske in instalcijske rešitve po obsegu in kvaliteti, ki se zahteva za PGD, PZR, IP.

V PVI so zaključene vrednosti za rezervne dele in fizične spremembe. Z oz. na dodelanost tehnične dokumentacije smo prepričani, da je za ta namen predvidena višina sredstev realna.

Izračun podražitev je izdelan na osnovi dinamike porabe po sedanjih cenah in faktorjih podražitev. Ocenili smo, da v pogojih visoke inflacije diferencirane stopnje podražitev za posamične postavke PVI nimajo vrednosti, zato smo se odločili za enotne letne poprečne stopnje podražitev. Uporabljeni faktorji podražitev upoštevajo trenutne gospodarske razmere in oceno bodočih gibanj, kot posledico vodenja ustrezne ekonomske politike. Kljub dejstvu, da je inflacija ena izmed najtežje obvladljivih in predvidljivih ekonomskih kategorij menimo, da bodo napore, ki jih naša družba vlaga v zagotovitev stabilnejših gospodarskih razmer, uspešni.

V spodnji tabeli so prikazani faktorji podražitev na osnovi katerih smo izračunali predračunsko vrednost investicije s podražitvami. Višina faktorja je izračunana tako, da upošteva enakomerno dinamiko porabe v vsakem polletju.

11.1.1. MPPAL — Predračunska vrednost investicije po sedanjih cenah — Cene maj 1985

Zap. št.	Postavka	Skupaj	DINAMIKA PORABE							
			1985		1986		1987		1988	
			II. pol.	I. pol.	II. pol.	I. pol.	II. pol.	I. pol.	II. pol.	
									v 000 din	
1.	Gradbena dela	4,050.000	972.000	1,093.500	1,053.500	607.500	283.500	40.500		
2.	Domača oprema	6,216.596	119.521	1,245.915	1,737.255	1,504.244	1,315.908	237.847	55.906	
3.	Uvož. oprema	7,073.503	242.679	728.506	2,093.173	2,782.817	754.048	428.579	43.701	
4.	Carina	1,641.277			374.808	629.865	371.399	265.205		
5.	Ostalo									
	— v din	530.900	54.417	74.850	88.396	126.178	119.551	67.508		
	— v devizah	824.454	270.425	235.286	298.085	12.121	4.352	4.185		
6.	OSNOV. SRED.	20,336.730	1,659.042	3,378.057	5,644.717	5,662.725	2,848.758	1,043.824	99.607	
7.	OBRAT. SRED.	700.000							700.000	
8.	SKUPAJ OSNOV. IN OBRATNA SRED.	21.036.730								
9.	DRUGA SRED.	3.355.922	72.528	121.105	267.909	712.053	1.291.985	434.612	455.730	
	— družb. standard	150.000	50.000	50.000	50.000					
	— interk. obresti	2.738.630	—	28.733	84.705	539.117	1.232.633	415.604	439.838	
	— stroški kredita	467.292	22.528	42.372	135.204	172.936	59.352	19.008	15.892	
10.	SKUPAJ	24.392.652	1.731.570	3.499.162	5.912.626	6.374.778	4.140.743	1.478.436	1.255.335	

Tečajna lista 22. 5. 1985: SCH 12,22; DM 85,85; SRF 102,23; FF 28,14; US\$ 261,52; BFr 4,26

11.1.2. MPPAL — Predračunska vrednost investicije po cenah s podražitvami

Zap. št.	Postavka	Skupaj	DINAMIKA PORABE							
			1985		1986		1987		1988	
			II. pol.	I. pol.	II. pol.	I. pol.	II. pol.	I. pol.	II. pol.	
v 000 din										
1.	Gradbena dela	6,940.464	1,214.028	1,600.884	1,920.530	1,340.752	741.636	122.634		
2.	Dom. oprema	12,815.674	149.282	1,824.020	3,167.016	3,319.866	3,442.415	720.200	192.878	
3.	Uvož. oprema	7,073.503	242.679	728.506	2,093.173	2,782.817	754.048	428.579	43.701	
4.	Carina	3,848.007	—	—	683.275	1,390.112	971.580	803.040	—	
5.	Ostalo									
	— v din	1,134.325	67.966	109.580	161.145	278.475	312.745	204.414	—	
	— v devizah	824.454	270.425	235.286	298.085	12.121	4.352	4.185	—	
6.	OSNOV. SRED.	32,636.427	1,944.380	4,498.276	8,323.224	9,124.143	6,226.776	2,283.052	236.570	
7.	OBRAT. SRED.	2,235.773								
8.	SKUP. OSN. IN OBRAT. SRED.	34.872.200	1,944.380	4,498.276	8,323.224	9,124.143	6,226.775	2,283.052	2,235.772	2,472.349
9.	DRUGA SRED.	4,612.800								
	— družb. standard	226.800	62.450	73.200	91.150	—	—	—	—	
	— interkal. obr.	3,837.890	—	28.733	82.705	839.042	2,031.968	415.604	439.838	
	— stroški kredita	548.110	22.528	42.372	153.104	198.672	83.532	19.008	28.894	
10.	SKUPAJ :	39,485.00	2,029.358	4,642.581	8,650.183	10,161.857	8,342.276	2,717.664	2,941.081	

Iz višine predračunske vrednosti se vidi, da naloga financiranja projekta ni lahka, saj presega zmoglosti TGA. K financiranju bo zato potrebno pritegniti finančne vire tistih, ki so za realizacijo projekta zainteresirani. Odmevi na dosedanje aktivnosti v zvezi z zagotavljanjem virov potrjujejo, da je ta interes prisoten in vliva upanje, da bomo s skupnimi močmi tej nalogi kos. Na prvem mestu omenjamo tiste, katerim je ta projekt v osnovi namenjen, porabnike aluminija. Velja za neposredne odjemalce kot porabnike aluminija višjih stopenj predelave. Verjamemo, da bodo delavci Impola in 130 drugih organizacij svojo namero o dolgoročni oskrbi z aluminijem iz TGA izpeljali do konca, saj jo uresničujejo že več kot leto dni. Normalno bi bilo, da se jim pridružijo tudi njihove temeljne banke, ki se organizirajo za skupen nastop v obliki konzorcija. Projekt je pomemben za narodno gospodarstvo in ima glede na prihranke pri porabi energije in zmanjšane vplive na okolje položaj prednostne investicije z ugodnejšimi pogoji financiranja. Na osnovi pogajanj s predstavniki tujih bank in dobaviteljev opreme so tuje banke pripravljene v celoti kreditirati nakup tuje opreme in storitev.

Na teh izhodiščih je izdelana finančna konstrukcija projekta, ki je prikazana v tabeli.

1. Lastna sredstva

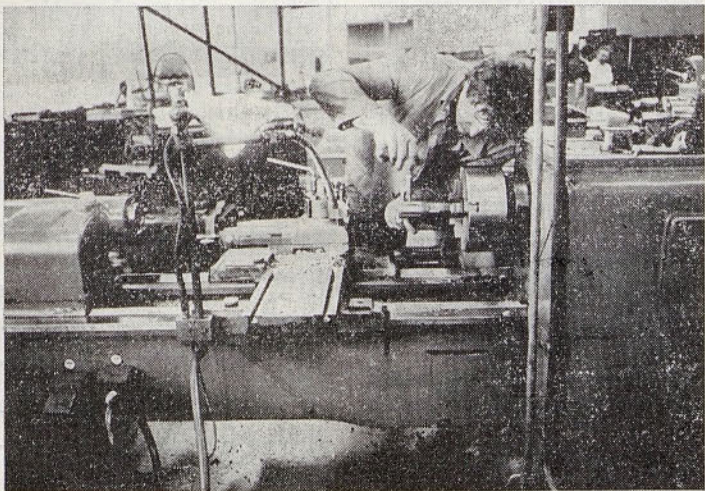
1.1. Sredstva TGA

Lastna sredstva DO TGA se oblikujejo z nepovratnim združevanjem 80 % amortizacije obračunane po minimalnih stopnjah in vse proste akumulacije sposobne za združevanje po Zakonu o trajnih obratnih sredstvih. Sredstva se nepovratno združujejo na osnovi Samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za MPPAL. V obdobju 1985—1988 bo združenih 4.612 mio din sredstev. Sredstva se ob zaključku obračunanih obdobj tekoče izločajo na posebni račun pri SDK Ptuj za financiranje projekta MPPAL.

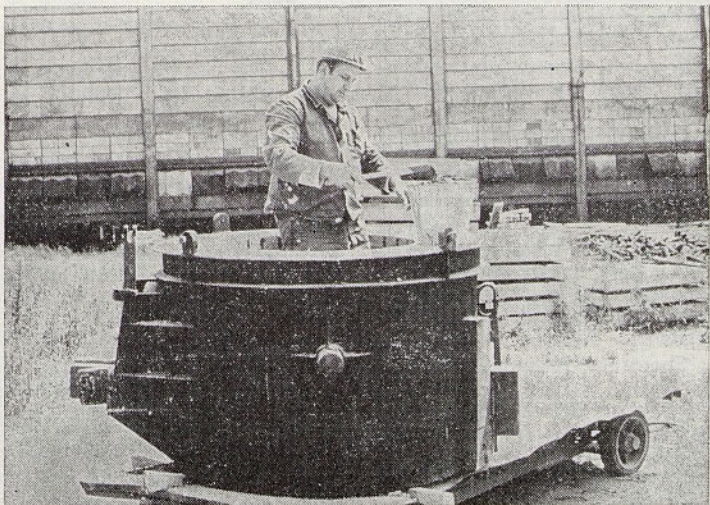
1.2. Združena sredstva Impol

Med TGA in Impolom je že več let v uporabi Samoupravni

Kontrola

Šamoter

Viri financiranja in plan koriščenja

a) Viri skupaj

	v mio din								
	Skupaj	Delež v %	II/85	I/86	II/86	I/87	II/87	I/88	II/88
Lastna sredstva									
— sredstva TGA	4.612	11,7	1.056	500	700	700	1.656	—	—
— sredstva IMPOL	2.376	6,0	460	200	350	350	944	72	—
— sredstva MPPAL	13.000	32,9	—	2.979	2.209	1.492	3.445	2.213	662
Kredit konzorcija	11.600	29,4	—	—	3.000	4.825	1.539	—	2.236
Tuji krediti	7.897	20,0	513	964	2.391	2.795	758	433	43
Skupaj:	39.485	100,0	2.029	4.643	8.650	10.162	8.342	2.718	2.941

b) Po namenih vlaganj

Osnovna sredstva									
— sredstva TGA	4.527	—	971	500	700	700	1.656	—	—
— sredstva IMPOL	2.376	—	460	200	350	350	944	72	—
— sredstva MPPAL	8.472	—	—	2.834	1.882	454	1.330	1.778	194
Kredit konzorcija	9.364	—	—	—	3.000	4.825	1.539	—	—
Zunanji krediti	7.897	—	573	964	2.391	2.795	758	433	43
Skupaj:	32.636	—	1.944	4.498	8.323	9.124	6.227	2.283	237
Trajna Obratna sredstva									
Kredit konzorcija	2.236								2.236
Druga potrebna sredstva									
LS — združena sredstva	4.613		85	145	327	1.038	2.115	435	468
Skupaj:	39.485		2.029	4.643	8.650	10.162	8.342	2.718	2.941

1.3. Določitev lastnega prispevka po ZOPPIK
(Uradni list SFRJ, št. 62/79, 59/81, 13/82)

v 000 din			
Postavka	Predračunska vrednost	% last. prispevka	Znesek lastnega prispevka
Gradbeni objekti	6.940.464	20	1.388.093
Ostalo v din	1.134.325	20	226.865
Oprema in carina	23.737.184	15	3.560.578
Ostalo v devizah	824.454	15	123.668
Skupaj:	32.636.427		5.299.204

Lastni prispevek v virih financiranja znaša 19.988.000 tisoč din. Obvezni lastni prispevek v višini 5.299.204 tisoč din se zagotavlja iz:	— sredstev TGA	4.612.000
	— sredstev Impol	687.204
	Skupaj:	5.299.204

sporazum o ugotavljanju in razporejanju skupnega prihodka. Dodatno je sprejet Samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za MPPAL s katerim Impol nepovratno združuje 2.376 mio din proste akumulacije.

1.4. Sredstva sovlagateljev

Sredstva sovlagateljev znašajo 13.000 mio din. V strukturi virov financiranja predstavljajo največjo postavko, 32,9 %.

Sredstva zagotavljajo podpisnice Samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za MPPAL. Motiv združevanja sredstev je dolgoročna oskrba z aluminijem in s tem zagotovitev osnove lastnih razvojnih načrtov.

Podpisnice združujejo sredstva v višini 15 % fakturne vrednosti realiziranih dobav aluminija in Al zlitin, oz. v višini 12,5 % vrednosti realiziranih dobav Al polizdelkov.

Sporozum je podpisalo 130 podpisnic, ki sredstva združujejo v obdobju 1984—1988. Sredstva pritekajo tekoče, ob vsaki realizirani dobavi, ter se izločajo na poseben račun pri SDK Ptuj za financiranje projekta MPPAL.

Nadomestilo se v času izgradnje ne obračunava. Sredstva se prično vračati v prvem letu normalnega obratovanja, SOZD Unikal pa jamči, da bodo vrnjena v 10 letih. V času vračanja se obračunava nadomestilo v višini 15 % letno za združena in še ne vrnjena sredstva.

1.5. Krediti konzorcija domačih bank

Krediti konzorcija domačih bank znašajo 11.600 mio din, kar predstavlja 29,4 % skupnih virov financiranja. Krediti so usklajeni s politiko poslovnih bank o višini udeležbe bančnih sredstev pri financiranju investicij za povečanje proizvodnje ključnih, na jugoslovanskem trgu deficitarnih surovin in reprodukcijskih materialov. Iz kredita konzorcija se financirajo tudi manjkajoča obratna sredstva. Ker gre za prednostno naložbo, s katero bodo doseženi prihranki pri energiji in zmanjšanje onesnaževanja okolja, bo znašala obrestna mera 43 %.

1.6. Finančni krediti tujih bank

Pri tujih bančnih institucijah bodo najeti krediti v višini 30,2

mio US\$, kar znes 7.897 mio din, oz. 20 % v strukturi virov financiranja. V US\$ je izražena samo nominalna vrednost v tuji ni najetih kreditov, v resnici bodo krediti v valuti zahodnoevropskih držav, dobaviteljev opreme. Največji delež opreme je predviden iz Francije.

Okvirno dogovorjeni pogoji za najetje kreditov so:

obrestna mera: 11,2 % leto
odplačilna doba: 8 let — polletne anuitete
grace period: 3 leta
commitment fee: 0,40 % letno na še neizkoriščen znesek kredita
menagement fee: 0,40 % enkratno
zavarovalna premija: 3,6 % enkratno

Kredite bo potrebno pokriti z garancijo poslovne banke.

1.7. Zagotavljanje sredstev v času realizacije

Sredstva za realizacijo projekta bomo zagotavljali v skladu z določili Zakona o graditvi projektov (Ur. l. 34/84) in Zakona o zagotovitvi sredstev za graditev objektov (Ur. l. SRS 18/85).

Rekli so . . .

Pred sejo CK ZKS je bila tudi v naši DO delovna skupina CK ZKS. Tema razgovorov je bila — opiranje na lastne sile. O tem smo poročali po ozvočenju in v Novicah. Tokrat objavljamo le nekaj misli, izrečenih na sestanku.

Ločiti bo treba zrnje od plevla (Toplek)

Če hočemo uspeti, moramo osnovno surovino obogatiti — dvigniti kvaliteto

Negativne vplive na okolje in ljudi moramo izboljšati (Salemovič)

Notranje rezerve so v delovni in tehnološki disciplini. Vsak pri sebi bi moral razčistiti — somodisciplina (Korošec)

V delovni organizaciji imamo idealen sistem, vendar so postopki predolgotrajni. Rezerve so v kvalitetnejšem samoupravljanju (Glazer)

Kako smo poslovali

Tabela I: DINAMIKA POSLOVANJA — INDEKSI FIZIČNEGA OBSEGA

TOZD/PROIZVOD	Enota mere	Plan poslovanja 1985		DOSEŽENO				INDEKSI			
				1984		1985		1985/84		1985	
		VIII	I-VIII	VIII	I-VIII	VIII	I-VIII	7:5	8:6	7:3	8:4
TOZD TOVARNA GLINICE											
Al hidrat Al2O3	t	7.864	69.933	9.316	70.630	9.371	70.052	101	99	119	100
Od tega: predelava Al2O3	t	200	2.600	650	2.914	246	3.373	38	116	123	130
Kalcinirana gl. — red. proiz.	t	8.490	66.512	8.513	67.605	8.540	65.349	100	97	101	98
Kalcinirana glin. — predelava	t	—	—	—	27	—	—	—	—	—	—
Prod. hydr. Al2O3 — red. proiz.	t	—	—	12	68	—	27	—	40	—	—
Prod. hydr. Al2O3 — predelava	t	200	2.600	650	2.886	246	3.373	38	117	123	130
Skupaj (kalc. gl. + prod. kidr.)	t	8.690	69.112	9.175	70.586	8.786	68.749	96	97	101	99
Raztop. vod. steklo	t	1.251	9.807	663	5.429	563	5.441	85	100	45	55
Od tega: predelava	t	297	2.330	663	917	—	124	—	14	—	5
Zeolit A — suhi	t	305	2.400	—	869	97	966	—	111	32	40
TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA											
Elektrolitski Al — hala A	t	1.754	13.747	1.777	14.110	1.722	13.958	97	99	98	102
Elektrolitski Al — hala B	t	2.055	16.109	2.063	16.465	2.053	16.137	100	98	100	100
Elektrolitski Al — hala B6P	t	92	723	91	242	96	737	105	305	104	102
Skupaj hala A+B+B-6P	t	3.901	30.579	3.931	30.817	3.871	30.832	98	100	99	101
Anodna masa	t	2.392	18.304	2.309	17.163	1.991	18.782	86	109	83	103
TOZD PREDELAVA ALUMINIJA											
Al formati	t	1.285	10.070	1.267	12.316	1.773	13.153	140	107	138	131
Al formati — za izparilce	t	—	—	—	1.247	—	568	—	46	—	—
Al žica	t	327	2.566	290	2.403	187	885	64	37	57	34
Al trak — ozki za prod.	t	85	666	123	513	99	940	80	183	116	141
Al trak — ozki za rondel.	t	340	2.663	355	2.157	97	2.022	27	94	29	76
Rondelice	t	170	1.331	109	1.052	114	1.070	105	102	67	80
Al trak — široki za prod.	t	425	3.329	506	2.509	558	2.706	110	108	131	81
Al trak — široki za izparil.	t	212	1.664	215	427	208	1.605	97	376	98	96
Izparilniki	t	85	666	107	786	76	932	71	119	89	140
Al zlitine: gnetne	t	702	5.506	702	5.570	674	5.499	96	99	96	100
livarske	t	743	5.825	563	5.444	527	5.486	94	101	71	94
Predzlitine: last. poraba	t	91	711	97	722	94	775	97	107	103	109
Drogi za kline + stikala	t	8	67	—	143	18	42	—	29	225	63
Tokovodniki za MPPAI	t	85	667	—	—	—	—	—	—	—	—
Livarna skupaj	t	4.558	35.731	4.335	35.289	4.425	35.683	102	101	97	100
Od tega: blagov. proizv.	t	3.907	30.626	3.667	30.593	4.008	30.671	109	100	103	100
Pretapljanje Al	t	374	2.929	417	2.247	213	1.727	51	77	57	59

TOZD TOVARNA GLINICE

Proizvodnja Al hidrata Al2O3 znaša v mesecu avgustu 9.371 ton (indeks 119), od tega je predelano 246 ton (indeks 123). V času od I-VIII smo proizvedli 70.052 ton Al hidrata in s to količino presegle plan proizvodnje za 119 ton, proizvodnje v enakem obdobju preteklega leta pa nismo dosegli za 578 ton oz. 1 %

V osmem mesecu smo proizvedli 8.540 ton kalcinirane glinice, Al hidrata Al2O3 smo prodali iz predelave 246 ton, to je skupaj 8.786 ton in je za 96 ton oz. 1 % več kot smo predvideli v letnem planu poslovanja. Kumulativna proizvodnja kalcinirane glinice in prodanega Al hidrata Al2O3 je dosežena z 68.749 ton in ne dosega planirane količine za 363 ton (indeks 99), proizvodnje v istem času preteklega leta pa ne za 1.837 ton (indeks 97).

Iz tabele II je razvidno, da smo pri proizvodnji Al hidrata Al2O3 v času od I-VIII porabili 101 % boksita, 84 % Na hidroksida, 99 % pare, 182 % žganega apna in 105 % električne energije napram planirani porabi.

Pri proizvodnji kalcinirane glinice smo od januarja do avgusta presegle porabo toplotne energije za 2 % in električne energije za 9 %, poraba pare je enaka planirani, Al fluorida pa smo porabili za 64 % kanj kot smo predvideli.

V mesecu avgustu smo proizvedli 563 ton raztopljenega vodnega stekla (indeks 45), v obdobju I-VIII znaša proizvodnja

5.441 ton in je za 45 % manjša od načrtovane. Od skupne proizvodnje raztopljenega vodnega stekla smo od januarja do avgusta predelali 124 ton, to je samo 5 % planirane količine.

Proizvodnja zeolita A-suhega je v osmem mesecu dosežena z 97 ton oz. 32 % načrtovane količine, od začetka leta pa do konca osmega meseca pa smo proizvedli 966 ton, to je 1.434 ton oz. 60 % manj kot smo načrtovali.

TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA

V hali A smo v avgustu proizvedli 1.722 ton elektrolitskega Al in s to količino nismo dosegli planirane količine za 32 ton oz. 2 %. Kumulativna proizvodnja znaša 13.958 ton in je za 211 ton večja od načrtovane (indeks 102) in 152 ton manjša od proizvodnje v enakem obdobju preteklega leta (indeks 99).

V hali B znaša avgustovska proizvodnja 2.053 ton in je enaka planirani. Od januarja do avgusta smo proizvedli 16.137 ton, to je 28 ton več kot smo načrtovali. Proizvodnja poskusnih peči v hali B je v avgustu dosežena s 96 ton in je za 4 % večja kot smo načrtovali, od I-VIII znaša 737 ton in je za 2 % večja kot po planu. Proizvodnja Al v hali A, B+B6P je v avgustu dosežena s 3.871 ton (indeks 99), od januarja do avgusta pa znaša 18.782 ton in je za 478 ton oz. 1 % večja kot smo predvideli v letnem planu poslovanja.

V hali A smo v času od I-VIII porabili 97 % anodne mase, 54 % kriolita, 101 % Al fluorida (Nadaljevanje na 10. strani)

Tabela II: PREGLED PORABLJENIH NAJVAŽNEJŠIH SUROVIN NA EN

TOZD/PROIZVOD	Enota mere	Plan 1985	DOSEŽENO		INDEKSI	
			VIII	I-VIII	1	
			4	5	6	7
1	2	3	4	5	6	7
TOZD TOVARNA GLINICE						
Al hidrat — Al2O3						
— boksit	t *	2,607	2,352	2,630	90	101
— Na hidroksid 100 %	t *	0,10920	0,04732	0,09179	43	84
— para	t	1,450	3,99370	4,41035	90	99
— žgano apno	t	0,0405	0,05467	0,07366	135	182
— el. energija	kWh	360.653	369.594	378.533	102	105
Kalcinirana glinica						
— toplotna energija	GJ	5,445	5,45776	5,53132	100	102
— para	t	0,0402	0,04016	0,04017	100	100
— Al fluorid	t	0,000412	0,000117	0,00015	28	36
— el. energija	kWh	31,174	29,41626	34,05674	94	109
TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA						
Elektrolit. Al — hala A						
— glinica	t	1,920	1,91981	1,91996	100	100
— anodna masa	t	0,575	0,56292	0,55736	98	97
— kriolit	t	0,030	0,010046	0,016091	33	54
— Al fluorid	t	0,040	0,04643	0,04056	116	101
— el. energija	kWh	17,971	17,936	17,697	100	98
Elektrolit. Al — hala B						
— glinica	t	1,920	1,91993	1,92003	100	100
— anodna masa	t	0,565	0,54487	0,56131	96	99
— kriolit	t	0,030	0,024115	0,02399	80	80
— Al fluorid	t	0,040	0,042213	0,03999	106	100
— el. energija	kWh	17,537	17,369	17,284	99	99
Elektrolitski Al — hala B6P						
— glinica	t	1,920	1,92368	1,92030	100	100
— anodna masa	t	0,600	0,57897	0,57879	96	96
— kriolit	t	0,030	0,00832	0,02456	28	82
— Al fluorid	t	0,040	0,026515	0,02144	66	54
— el. energija	kWh	16,979	16,333	16,620	96	98
Anodna masa						
— petrolkoks	t	0,67165	0,64087	0,64707	95	96
— katranska smola	t	0,338015	0,36906	0,36521	109	108
— mazut	t	0,0055	0,00080	0,00135	15	25
— el. energija	kWh	150	135	129	88	86

Iznajditeljstvo

INVENTIVNI PREDLOG ŠT. 440

z naslovom »KISLINJENJE CEVNEGA OMREŽJA PRI NAPRAVI ZA DOZIRANJE APNENEGA MLEKA V REAKTOR« je prijavil inovator Jože KRAMBERGER, KV ključavničar v skupini za tekoče vzdrževanje kotlarne — TOZD Tovarna glinice.

V omehevalnici vode so cevi doslej kislinili — čistili na dozirni napravi tako, da so jih demontirali, potopili v solno kislino HCL, nato spet montirali, s čimer je imel en ključavničar za 6 ur dela. Ta dela so ponavljali vsake tri tedne, odvisno od potrošnje mehke vode.

Avtor je razmišljal, kako bi delo poenostavil in predlagal postopek: v zbirno posodo je nalil cca 15 litrov 30 % HCL, povezal zbirni rezervoar s koncem tlačne cevi Ø 1, vklopil batno črpalko v obratovanje cca 45 minut, kislina je imela popolnoma nevtralnno vrednost, nato cevi opral še z vodo. Cevi oz. dozirni sistem je bil popolnoma čist. Čiščenje je sedaj mnogo bolj enostavno, kvalitetenje in gospodarno.

Strokovni team v TOZD Tovarna glinice je predlog ugodno ocenil. Koristnost predloga je predvsem v skrajšanju delovnega časa, potrebnega za izvedbo te operacije.

Predlagal je, da bi avtorja nagradili z enkratno nagrado. Služba za inventivno dejavnost je pripravila izračun enkratne nagrade v skladu s 57. členom SaS v znesku 5.663,00 din.

Komisija in delavski svet TOZD Tovarna glinice sta ga potrdila. Z avtorjem smo sklenili pogodbo o uporabi koristnega predloga in mu nakazali nagrado.

C. P.

INVENTIVNI PREDLOG ŠT. 452

z naslovom »ROČNO DVIGALO ZA MONTAŽO IN DEMONTAŽO ZRAČNIH CEVI PRI DEKOMPOZERJIH« je prijavil inovator Roman ŠTUMBERGER, strojni teh-

nik, vodja skupine za tekoče vzdrževanje v TOZD Tovarna glinice.

Inovator je predlagal, da bi v obratu dekompozirjev uporabljali za montažo in demontažo zračnih cevi ročno dvigalo, ki so ga izdelali v delavnici tekočega vzdrževanja glinice. Tako dvigalo bi uporabljali za vse posode dekompozirjev, na vsako posodo bi montirali podstavek tako, da bi bilo samo dvigalo prenosno.

Strokovni team v TOZD Tovarna glinice je ugodno ocenil predlog. Smatral je, da je njegova koristnost v boljši izkoriščenosti opreme in povečani varnosti pri delu. Predlog so realizirali.

Služba za inventivno dejavnost je pripravila predlog izračuna enkratne nagrade avtorju v znesku 8.218,00 din. Komisija in delavski svet TOZD Tovarna glinice, ki je predlog potrdil kot tehnično izboljšavo sta se s predlogom strinjala, avtor pa ne. Smatral je, da je glede na pomembnost predloga enkratna nagrada odmerjena prenizko. Na delavski svet TOZD Tovarna glinice je vložil zahtevek za preizkus sklepa. Delavski svet je zahtevku ugodil. Razveljavil je svoj prvotni sklep, z novim sklepom pa je avtorju priznal enkratno nagrado v višini 15.000,00 din. Avtor je sedaj soglašal. Pogodbo z njim smo sklenili, nalog za nakazilo izstavili.

C. P.

INVENTIVNI PREDLOG ŠT. 462

z naslovom »IZBOLJŠAVA OBREZILNEGA ORODJA ZA ZADNJE PESTO« je prijavil inovator Dušan CAMER, VKV delavec v TOZD LLBK Trbovlje.

Pri obrezovanju zadnjega pesta so odrezki iz sredine komada padali med vzmeti orodja, kar je imelo za posledico, da so bili odlitki poškodovani. Zaradi stisnjenih odrezkov so se lomile vzmeti, delavka odrezkov namreč ni mogla odstraniti, ne izpuhati z zrakom, ker so se zagostili med vzmeti.

Avtor je predlagal, da bi izdelali podložko in z njo obrezovali obdelovance. Svojo idejo je skiciral, v orodjarni so jo realizirali. Sedaj odrezek enostavno odpihnemo z zrakom.

V TOZD LLBK so predlog realizirali. Predlagali so, da bi avtorja nagradili z enkratno nagrado v znesku 3.000,00 din. Služba je v tem smislu pripravila predlog za delavski svet TOZD LLBK. Ta je predlog sprejel kot koristen, avtorju pa odobril nagrado v predlagani višini.

Pogodbo smo z avtorjem sklenili, nalog za izplačilo izstavili.

C. P.

INVENTIVNI PREDLOG ŠT. 474

z naslovom »PRIPRAVA ZA KRIVLJENJE CEVI« sta prijavila inovatorja Janez DRGAN in Marko ZUPAN, oba VKV delavca v TOZD LLBK Trbovlje.

V TOZD LLBK so krivili brezživne jeklenke, bakrene in aluminijaste cevi tako, da so jih segreli in nato krivili v ročnem primežu. Pri takem postopku so se cevi v krivini nagubale, stena se je stanjšala, zmanjšal se je presek, pa tudi krivina ni bila najboljša.

Avtorja sta predlagala in skonstruirala pripravo za krivljenje vseh navedenih cevi. Cevi sedaj krivijo na hladno — brez gretja. Pri takem krivljenju ne pride do deformacije cevi in do poznejših poškodb. Skrajšal se je tudi čas krivljenja.

V TOZD LLBK so ocenili, da do sedaj ni bilo velikih potreb po krivljenju cevi in da zato niso iskali serijsko narejenih naprav za krivljenje. Kljub temu pa so menili, da je predlog za TOZD koristen in ga uporabljajo. Za avtorja so predlagali enkratno nagrado.

Služba za inventivno dejavnost je pripravila predlog izračuna enkratne nagrade v skladu s 57. členom SaS. Po tem predlogu gre vsakemu avtorju znesek 5.666,00 din. Komisija in delavski svet TOZD LLBK sta se s predlogom strinjala. Inventivni predlog je sprejet kot koristen, pogodbe sklenjene, nagrada nakazana.

C. P.

INVENTIVNA PREDLOG ŠT. 469

»PRIPRAVA ZA OBDELAVO KUČIŠTA VENTILA PPT TRSTENIK« je pripravil Andrej LEDINEK, strojni delovodja — vodja oddelka čistilnice v TOZD LLBK Trbovlje.

Do avtorjevega predloga so v TOZD LLBK obdelovali odlitek »KUČIŠTE VENTILA PPT TRSTENIK« z žaganjem odduška.

Avtor pa je predlagal, da so izdelali pripravo, s katero obdelujejo ta odlitek na stružnici. Na ta način prihranijo tračno žago, izboljšala se je kvaliteta odlitka, saj so z žago odlitek včasih poškodovali, pa tudi ostanek srha je bil prevelik in je bila potrebna dodatna operacija brušenja na torni plošči.

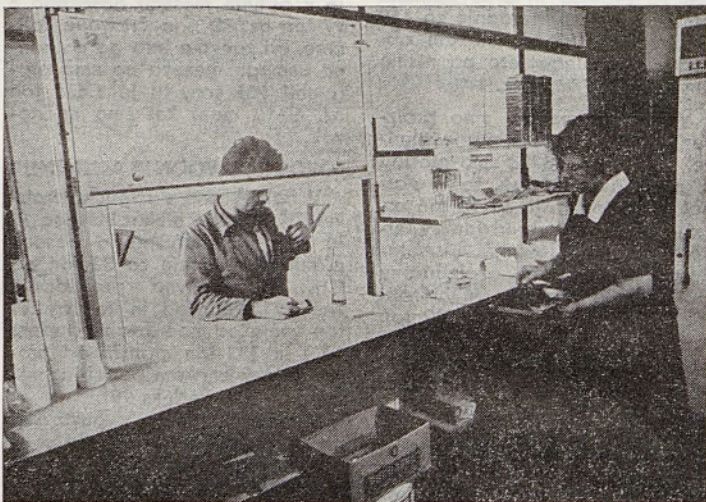
V TOZD LLBK so ocenili, da je koristnost predloga v boljši izkoriščenosti opreme in prihranku tračnih žag in ga realizirali. Predlagali so, da bi avtorju za njegov predlog dali enkratno nagrado v skladu s 57. členom SaS.

Služba je pripravila predlog za enkratno nagrado v višini 11.383,00 din ter ga posredovala DS TOZD LLBK. Ta je predlog sprejel kot tehnično izboljšavo, avtorju pa priznal enkratno nagrado v predlagani višini.

Pogodbo z avtorjem smo sklenili, nalog za nakazilo nagrade izstavili.

C. P.

Bife

OBVESTILO

Obveščamo delavce, ki imajo zdravstveno zavarovane otroke, stare nad 15 let oz. bodo dopolnili 15 let starosti v šolskem letu 1985/86 in se redno šolajo v osnovni ali srednji šoli, da takoj predložijo v kadrovske socialne službe delovne organizacije potrdilo o šolanju za šolsko leto 1985/86.

Otroci, za katere ne boste

predložili potrdila o šolanju, ne bodo mogli več uveljavljati pravic iz zdravstvenega varstva kot družinski člani.

Za otroke — študente lahko uredite zdravstveno zavarovanje pri Občinski zdravstveni skupnosti v Ptuj, Trstbenjakova 9. Kot dokazilo je potrebno priložiti zdravstveni izkaznici potrdilo o vpisu.

Kadrovske socialne službe

(Nadaljevanje z 9. strani)

in 98 % električne energije glede na planirano porabo.

V hali B smo od januarja do avgusta porabili vseh surovin manj kot smo planirali in sicer: anodne mase za 1 %, kriolita za 20 % in električne energije za 1 %.

Pri proizvodnji poskusnih peči smo porabili 4 % manj anodne mase, 18 % kriolita, 46 % Al fluorida in 2 % električne energije.

Meseca avgusta smo proizvedli 1.991 ton anodne mase in s to količino nismo dosegli plana za 17 %. Kumulativna proizvodnja znaša 18.782 ton in je za 478 ton oz. 3 % večja od načrtovane in 1.619 ton večja kot v enakem obdobju preteklega leta (indeks 109).

Pri proizvodnji anodne mase smo v času I-VIII presegli porabo katranske smole za 8 %, petrokoka smo porabili za 4 % manj, mazuta za 75 % in električne energije za 14 %.

TOZD PREDELAVA ALUMINIJA

V livarni in obratu predelave smo v avgustu proizvedli 4.425 ton različnih livarniških proizvodov ter s to količino nismo dosegli za 133 ton planirane proizvodnje (indeks 97). V času od januarja do avgusta znaša proizvodnja 35.683 ton in je za 48 ton manjša od načrtovane, proizvodnjo v enakem obdobju preteklega leta pa smo presegli za 394 ton oz. 1 %. Mesečna blagovna proizvodnja znaša 4.008 ton in je za 3 % večja od predvidene v letnem planu poslovanja, kumulativna proizvodnja pa je 30.671 ton in presega plan za 45 ton (indeks 100).

V mesecu avgustu smo pretopili 213 ton Al za tuje naročnike, to je 57 % planiranega pretapljanja, od I-VIII pa znaša pretapljanje 1.727 ton (indeks 59).

Gradivo pripravila:
Dragica Leskovar

Naloge družbenih subjektov pri uresničevanju družbene samozaščite v splošni ljudski obrambi

1. DELOVNI ČLOVEK IN OBČAN

Vloga delovnega človeka in občana pri uresničevanju družbene samozaščite je zelo velika. S svojim obnašanjem, ravnanji in odnosu do vsakdanjih življenskih in delovnih vprašanj in problemov, obrambe in zaščite, varnosti naše države in podobno občan lahko dosti prispeva k uresničevanju družbene samozaščite, krepitve naše obrambne moči in varnosti zemlje ter družbe. Zaradi tega pomena je v Ustavi zapisano, da je družbena samozaščita pravica in dolžnost občana. Pri uresničevanju te svoje pravice in dolžnosti s področja družbene samozaščite (nadalje DS) in splošne ljudske obrambe (nadalje SLO) vsak človek bi moral vedeti

— da izvršuje svoje naloge s področja obrambe domovine v celoti (da se pripravlja na obrambo, da sodeluje v organiziranih oblikah sistema SLO, da izvršuje zakonske obveze kot so: vojaška, delovna, obvezo delovanja in izobraževanja v narodni in civilni zaščiti in materialno), izhajajoč z tega, da je to njegova samoupravna funkcija,

— da spoznava sovražno dejavnost in vse tisto, kar slabi obrambno moč ter podvzema odgovarjajoče ukrepe (da opozori na napake, da obvesti ustrezne organe in organizacije na nevarnost, da se vključi v akcije DS),

— da se v komuniciranju s tujci obnaša v skladu z interesi SLO in varnosti naše zemlje (da pazi, kaj bo tujcu povedal, s čim ga bo vse seznanil, kako se tujec obnaša, kaj ga zanima, da prijavi njegovo bivanje v stanovanju, da seznanji ustrezne organe o morebitnem sumljivem obnašanju tujca ...),

— da ne nasede raznim dezinformacijam in sovražni propagandi ter vedno spremlja dotok informacij od kod prihajajo, kdo jih posreduje, s kakšnimi nameni so lansirane ter njihov objektivni efekt,

— da se vključi v izvajanje aktivnosti DS v svoji delovni organizaciji ali krajevni skupnosti,

— da pomaga organom javne in državne varnosti, službe družbenega knjigovodstva, samoupravni delavski kontroli in drugim pristojnim organom pri sprovanju svoje funkcije za zaščito zemlje in samoupravnega socialističnega sistema,

— da razumno ravna z orožjem (športnim, lovskim, vojaškim), ki ga ima, da ne bi prišlo do zlorabe ter prepreči možnost prihoda do orožja otrokom in s tem tudi možnost nastanka nesreče,

— da varuje sredstva in opremo SLO in da z opremo rokuje racionalno in učinkovito.

(se nadaljuje) R. M.

Spoznajmo se, sodelujmo

Šestnajstega avgusta smo v naši ulici Sallaumines imeli razpoznavni večer, ki je bil namenjen temu, da bi se stanovalci med seboj bolje poznali. Saj je že tradicionalna navada v večjih mestih in naseljih, da še sosed sosedu ne pozna. Naša krajevna skupnost — Ivan Keše, pa je temu sklenila narediti konec. Veliko posluha za to akcijo so imele tudi kulturne skupine, saj so se v zelo velikem številu odzvale vabilu za sodelovanje. Po celi ulici smo namestili mize in klopi, nato so najmlajši pričeli z začrtanim programom. Malčki so svoje vtise iz življenja v ulici prenašali na asfalt. Krede, ki so jih vodile drobne roke, so po tleh risale sončke, rože, motorje, ... ki pa jih v naši ulici nismo prav nič veselili, saj ogrožajo varnost naših otrok, ki jim je ulica edino igrišče.

Ulica je ob zvokih ansambla »Kompromis« zaživela. Zadišalo je po pečenem mesu, za kar je poskrbel hotel Rudar, ki je namestil tudi nekaj »točilnih« postaj, da bi razpoznavanje teklo bolj gladko. Nato so se oglasili naši godbeniki, ki tudi niso od muh. Poleg so pripeljali še mažoretke, ki so ob zvokih pihalne godbe elegantno hodile po ulici in spretno sukale svoje palice.

Da pa ne bi bil kdo prikrajšan, je folklorna skupina odplesala še venček jugoslovanskih narodnih plesov. Nato je zapel moški pevski zbor Zarja in mešani pevski zbor Svoboda I. Da pa stanovalci ne bi samo opozarjali, ampak tudi sodelovali, je trgovsko podjetje 1. Junij Trbovlje, priredilo tekmovanje za lačne in žejne. Pojesti je bilo treba sendvič s

sirom in popiti steklenico piva. Tu je bil najuspešnejši tov. Delpin, stanovalec naše ulice. Za nagrado pa je prejel deset pločevink piva.

Nato so možje iz leve strani naselja prišli za en konec vrvi, možje iz desne pa za drugi konec in povlekli. Tu se je splačalo zmagati, saj so zmagovalci za nagrado prejeli lepo zapečeno svinjsko glavo. Zmagovalci pa so se izkazali tudi s »tolažilnim« dejanjem — poražence so povabili, da so skupaj nadomestili »izgubljeno tekočino« ob napornem vlečenju.

Ker pa je znano, da se ljudje najbolje spoznajo ob plesu, je ansambel neutrudno igral vse tja do 23. ure. Da je večer potekal brez zapletov in nevšečnosti so poskrbeli »redarji«, ki jih je že prej določil zbor hišnih svetov.

Ti možje, ki so skrbeli za red med prireditvijo, so v poznih večernih oziroma jutranjih urah odstranili mize in klopi iz ulice.

Da pa ulica ne bi bila podobna smetnjaku, se je zbor stanovalcev domenil tudi s Komunalnim podjetjem, da je zaključil akcijo s čiščenjem ulice v zgodnjih jutranjih urah.

Tako smo se stanovalci ulice Sallaumines prebudili v sončno, sobotno jutro, ulica je bila mirna in čista, kot da se tu ni nič dogajalo.

Mislím, da je akcija dosegla svoj namen, saj je poleg stanovalcev privabila še številne občane drugih krajevnih skupnosti. Upam, da bomo s takšnimi akcijami uspeli omiliti togost mestnega življenja.

Albina Ocepek

ZAHVALA

Zakaj usoda posega tja, kjer je najmanj zaželjena. Vzame ti, kar si imel najraje in ti dodeli pusto osemletnost, polno spominov.

Ob mnogo prerani izgubi dragega sodelavca, prijatelja, očeta, tasta in botra

JAKOBA MALEKA iz tozda Tovarna glinice

se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem, sorodnikom, znancem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, sočustvovali z nami, nam ustno in pisno izrazili sožalje.

Posebna hvala sindikatu za pomoč, godbi na pihala, lovski družini in govornikom za poslovilne besede.

Žalujemo: vsi, ki smo ga imeli radi

Članke za naslednjo številko glasila pričakujemo do 14. oktobra.

Uredništvo

ZAHVALA OB ODHODU V POKOJ

Po 22 letih dela v elektrolizi je odšel v zasluženi pokoj **Stanko Breg**. Svoje sodelavce je povabil h gostilni Kmetec, kjer so v prijetnem vzdušju ob bogato obloženi mizi obujali spomine na leta, ki so jih prebili v tovarni.

Zahvaljuje se sodelavcem prve izmene, z direktorjem na čelu, za udeležbo na poslovilnem srečanju ter vsem mladim, ki so prav tako prišli, čeprav so delali skupaj le malo časa.

Rad bi, da bi ga nekdanji sodelavci kdaj pa kdaj obiskali, saj je težko kar naenkrat končati nekaj, kar se je ponavljalo dan za dnem.

Zahvaljuje se tudi strežnemu osebju — Roziki Kmetec, Magdi Kmetec in Smiljani Bobič za odlično postrežbo in prijetno vzdušje.

Vsem v tovarni, posebno pa svojim sodelavcem, želi veliko uspehov.

Stanko Breg

Predlagane spremembe pri obračunu nadomestil v času bolniškega staleža

Tokrat se bomo omejili na pojasnilo v zvezi z obračunom nadomestil v času bolniškega staleža (po novem predlogu) in v času zdravstvene rehabilitacije. Ta vprašanja načenjamo iz dveh razlogov:

1. ker pričakujemo za obračun nadomestil spremembe v Samoupravnem sporazumu o zdravstvenem varstvu in

2. zaradi tega, ker posameznim upravičencem do nadomestila v času zdravstvene rehabilitacije ni jasno, kakšne so njihove pravice in osnove za obračun nadomestila.

1. V Uradnem listu SRS št. 29/85 z dne 16. 8. 1985 so predlagane spremembe in dopolnitve Samoupravnega sporazuma o uresničevanju zdravstvenega varstva. Posebej povdarjamo predlagane, ker spremembe in dopolnitve aktov o pravicah iz zdravstvenega varstva dokončno, po predhodnih razpravah v združenem delu, sprejme Skupščina občinske zdravstvene skupnosti.

Predlagane so nekatere spremembe v 8., 25., 30., 31., 34. in 41. členu SaS. Ker bi za temeljito obravnavo vseh navedenih členov morali imeti na razpolago dosti prostora in časa, se bomo tokrat omejili le na 34. in 41. člen, ki sta verjetno trenutno najbolj zanimiva. Zato dobesedno navajamo predlagane spremembe in podajamo potrebne obrazlage:

»Delavcu, ki je z dela odsoten več kot mesec dni, se osnova za nadomestilo osebnega dohodka valorizira vsak nadaljnji mesec odsotnosti z odstotkom rasti poprečnega mesečnega osebnega dohodka, doseženega na zaposlenega delavca v organizaciji

združenega dela v prejšnjem mesecu.

V primerih, ko delovni ljudje prejemajo nadomestilo osebnega dohodka v občinski zdravstveni skupnosti, se pri valorizaciji upošteva poprečna rast osebnih dohodkov na zaposlenega v občini.

Iz pravkar navedenega lahko razumemo naslednje:

— da delavec prejema nadomestilo osebnega dohodka do 30 dni po osnovah, ki so tudi do sedaj bile veljavne in samoupravno potrjene, oz. sprejete v aktih naše delovne organizacije. Torej, nadomestilo na osnovi doseženega osebnega dohodka iz preteklega leta. Nadomestilo po 30 dni odsotnosti pa bi se valoriziralo za enak odstotek kot so zvišani osebni dohodki v delovni organizaciji. Iz tega sledi, če vzamemo za primer enega delavca z osnovo iz preteklega leta, ki je 200.— din in če smo mesec dni pred nastopom bolniškega staleža tega delavca, osebne dohodke povišali za 50 % v delovni organizaciji, potem bo ta delavec prejel od 31-tega dne naprej nadomestilo v višini 300.— din. V zvezi s tem še eno pojasnilo: to določilo velja le v primeru, če je delavec neprekinjeno v staležu več kot 30 dni. Pri prekinitvi staleža in ponovne pridobitve pravice do nadomestila velja osnova iz preteklega leta.

Čudna, nerazumljiva in brezosnovna pa je vsebina drugega odstavka 8. člena novele, v kateri zasledimo naslednje določilo:

»V odstotek rasti poprečnega osebnega dohodka po 4. in 5. členu tega samoupravnega spo-

razuma se ne vštevja povečanje, ki velja za nazaj. Na tej podlagi se za nazaj tudi ne izplačajo razlike nadomestil in povračil.«

Poskušajmo (če citirano besedilo pravilno razumemo) komentirati to določilo:

Delavec, ki smo ga že prej vzeli za primer, bi po enem mesecu staleža prejel 300.— din nadomestila za uro odsotnosti. Drugi delavec, ki je zbolel mesec ali več pozneje in je v tem času prišlo do poročuna osebnega dohodka v delovni organizaciji (vzamimo za primer 8 % več nadomestila od svojega sodelavca, čeprav imata oba (recimo za primer) enako ocenjeno delovno mesto (dela in naloge). Mimogrede omenimo, da to določilo posamezne občinske zdravstvene skupnosti niso sprejele ali dale dopolnilne predloge. Upamo in verjamemo, da bo neložna vsebina tega določila spodbudila konferenco delegacij SIS za zdravstvo v naši delovni organizaciji k razpravi in podaji predloga za dokončno obliko dopolnil SaS o zdravstvenem varstvu v okviru naše občine in tudi samoupravnih aktov v delovni organizaciji.

2. Drugo vprašanje, ki ga tokrat obravnavamo je nadomestilo v času zdravstvene rehabilitacije. Takoj v pričetku obravnave tega vprašanja navajamo vsebino 26. čl. SaS o zdravstvenem varstvu, ki o tem med ostalimi pove naslednje: »Ce delavec na podlagi ugotovitve zdravniškega konzilija ne more opravljati svojega dela in dela poln delovni čas na drugem delu, ima pravico do razlike med osebnim dohodkom in višino nadomestila, ki bi

mu šlo, če ne bi delal.«! Obširna obrazlaga navedenega skrajda ne bi bila potrebna. Nekaj pojasnil pa bo kljub temu prav prišlo za razumevanje celotne vsebine določila!

Zdravniški konzilij ugotovi, da delavec ni več zmožen opravljati svojega dela, zato predlaga premestitev na drugo delovno mesto, da bi delavec v čim krajšem času okreval in začel opravljati dela in naloge v skladu s preostalimi delovnimi sposobnostmi. Med tem časom »bi bil delavec upravičen« do nadomestila kot v času bolniškega staleža, če ne bi bilo določeno, da s svojo preostalo delovno zmoglostjo opravlja druga dela in naloge (dela in naloge primerna zdravstvenemu stanju delavca) Prav zaradi tega se pri odmeri morebitne razlike v osebnih dohodkih upoštevata ta dva podatka. Popolnoma jasno je, da delavec v primerjavi teh podatkov ni upravičen do razlike v osebnih dohodkih, kajti osebni dohodki na drugem delovnem mestu naraščajo v poprečju s porastom v delovni organizaciji v tekočem letu, medtem ko je nadomestilo za bolniški stalež odmerjeno na osnovi osebnih dohodkov preteklega leta. Primerjava teh dveh podatkov bo drugačna takrat, ko bodo sprejete že prej navedene spremembe v samoupravnem sporazumu o zdravstvenem varstvu. Takrat bomo primerjali valorizirano osnovo za nadomestilo v času bolniškega staleža in sedanji osebni dohodek. Primerjava teh dveh podatkov po novih osnovah pa bo verjetno posameznim delavcem, ki so na zdravstveni rehabilitaciji, omogočalo izplačilo razlike v osebnih dohodkih. mi

Kadrovske vesti

Delavci, ki so se zaposlili v TGA Kidričevo v mesecu avgustu 1985

V TOZD TOVARNA GLINICE:

Srečko Ferk

V TOZD PROIZVOD. ALUMINIJA:

Maks Kostanjevec, Branko Kirbiš, Roman Bračič, Anton Kirbiš, Venčeslav Škerget, Vladko Petek, Milan Klaneček, Janez Arnuš, Jožef Čenesl, Jožef Krajnc

V TOZD PREDELAVA ALUMINIJA:

Nevenka Perkovič

V TOZD KONTROLA KVALITETE:

Jožica Dolenc

V TOZD LLBK TRBOVLJE:

Sašo Ledinek

Iz JLA SO SE VRNILI:

Franc Žitnik in Stojan Avguštin

V JLA so odšli:

Miran Galun, Ivan Horvat, Srečko Kondrič, Marko Matoh in Štefik Fazlić

Delavci, ki so zapustili delovno organizacijo v mesecu avgustu 1985

Iz TOZD PROIZV. ALUMINIJA:

Srečko Lozinšek, Jožef Horvat, Franc Fajfarič in Darko Trafela

Iz TOZD PREDEL. ALUMINIJA:

Boris Soko

Iz TOZD VZDRŽEVANJE:

Finka Mršič

Iz DSSS:

Suzana Pajcur, Sonja Novak, Irena Brezar in Branko Resnik, dipl. iur.

Iz TOZD LLBK TRBOVLJE:

Bojan Rajšek in Goran Bajovič

Umrli:

Ivan Kovačič iz TOZD Vzdrževanje
Štefan Mahorič iz TOZD Proizvodnja aluminija

Upokojili so se

Leopold Valh se je rodil 23. 8. 1925 v Zg. Kungoti, sedaj stanuje v Hajdošah. V TGA je prišel 11. 3. 1955. Najprej je delal v glinici, po rekonstrukciji pa je bil premeščen v proizvodnjo aluminija. Od 1. 1. 1963 pa vse do upokojitve je delal kot PKV elektrolizer.

Horvat Franc se je rodil 20. 3. 1930 v Mestnem vrhu, sedaj stanuje v Krčevini pri Ptuj. Prvega avgusta 1956 je prišel v TGA — glinico in tam delal ves čas.

Kati Kmetec je prišla v TGA 1. 7. 1960 in sicer v pravno službo, kjer je delala ves čas do upokojitve.

Popravek

V osmi številki glasila Aluminij, v članku Čiščenje prašnih delcev iz dimnih plinov se mora zadnji stavek pravilno glasil: Toplifikacija naselja ne bo končana v kurilni sezoni 1985/86.

Ne pozabite!

Roki za dodelitev posojil za individualno stanovanjsko izgradnjo in rekonstrukcijo poteka:

TOZD Tovarna glinice	4. 10. 85
TOZD Proizvodnja	7. 10. 85
TOZD Proizvodnja	7. 10. 85
TOZD Predelava	9. 10. 85
TOZD Vzdrževanje	9. 10. 85
TOZD Promet	8. 10. 85
TOZD KK	8. 10. 85
DSSS	4. 10. 85

Vso potrebno dokumentacijo pa je potrebno vložiti do 10. novembra 1985.

Disciplinski ukrepi

1. Franc MLAKAR, mat. št. 1327, iz tozd Vzdrževanje, hotel zapustiti delovno organizacijo, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 12 mesecev.
2. Branko DOLENC, mat. št. 6028, iz tozd Vzdrževanje, neopravičen izostanek, izrečen ukrep — opomin.
3. Stanislav FIŠER, mat. št. 5829, iz tozd Vzdrževanje, odklonil delo, izrečen ukrep — opomin.
4. Janez PULKO, mat. št. 5069, iz tozd Vzdrževanje, predčasno odšel z dela, izrečen ukrep — opomin.
5. Viktor MERTIK, mat. št. 6332, ni upošteval navodil zdravnika, izrečen ukrep — opomin.
6. Jože HORVAT, mat. št. 6837 in Branko LJUBEC, mat. št. 6890, iz tozd Proizvodnja aluminija, neopravičeno izostajanje in odklanjanje del, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja in plačilo pavšalne odškodnine v znesku 40 % enomesečnega OD.
7. Darko TRAFELA, mat. št. 6753, iz tozd Proizvodnja aluminija, neopravičeno izostal, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 6 mesecev in plačilo pavšalne odškodnine v znesku 20 % enomesečnega OD.
8. Anton LEBAR, mat. št. 4190, iz tozd Proizvodnja aluminija, grozil vodji izmene ter hotel prerezati žico pri telefonu, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 12 mesecev.
9. Jože ZAJŠEK, mat. št. 6579, iz tozd Proizvodnja aluminija, ni upošteval zdravnikovih navodil, izrečen ukrep — opomin.
10. Ivan MAJCEN, mat. št. 2981, iz tozd Proizvodnja aluminija, malomarno opravljal delo, izrečen ukrep — opomin.
11. Feliks MILOŠIČ, mat. št. 4169, iz tozd Promet, v delovno organizacijo prinesel vino, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja odloženo za 12 mesecev.
12. Alojz BOŽIČKO, mat. št. 5761, iz tozd Promet, v nočni izmeni žalil Vinka Čuša, izrečen ukrep — javni opomin.
13. Nikolaj MAROLT, mat. št. 6159, iz tozd Proizvodnja aluminija, neopravičeni izostanki, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja.
14. Franc MILOŠIČ, mat. št. 5757, iz tozd Proizvodnja aluminija, neopravičena izostanka, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 12 mesecev in plačilo pavšalne odškodnine v znesku 20 % enomesečnega OD.
15. Vincenc MAROH, mat. št. 5048, iz tozd Promet, na delo prišel v vinjenem stanju, izrečen ukrep — javni opomin.
16. Janko MORAVEC, mat. št. 6647, iz tozd Promet, predčasno zapustil delo brez dovoljenja, izrečen ukrep — opomin.
17. Alojz GOLOB, mat. št. 2774, iz tozd Promet, predčasno zapustil delo brez dovoljenja, izrečen ukrep — opomin.
18. Drago ŠTUHEC, mat. št. 5907, iz tozd Promet, predčasno zapustil delo brez dovoljenja, izrečen ukrep — javni opomin.
19. Milan DREVENŠEK, mat. št. 6065, iz tozd Promet, zapustil delo brez dovoljenja, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 12 mesecev.
20. Anton KUMP, mat. št. 6834, iz tozd Proizvodnja aluminija, neopravičeno izostal, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja in plačilo pavšalne odškodnine v znesku 40 % enomesečnega OD.
21. Stanislav KOCIPER, mat. št. 5478, iz tozd Proizvodnja aluminija, pri celici št. 139 nasipal preveč anodne mase, izrečen ukrep — opomin.
22. Franc FAJFARIČ, mat. št. 5423, iz tozd Proizvodnja aluminija, zamujal na delo in predčasno odhajal z dela, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja.
23. Marjan OVČAR, mat. št. 4954, iz tozd Predelava aluminija, predčasno zapustil delovno mesto, izrečen ukrep — opomin.
24. Branko ANTOLIČ, mat. št. 6869, iz tozd Predelava aluminija, štiri ure neopravičeni izostanek, izrečen ukrep — opomin.
25. Stanko HOJNIK, mat. št. 5802, iz tozd Predelava aluminija, neopravičeni izostanek, izrečen ukrep — javni opomin.
26. Boris MEDVED, mat. št. 6527, iz tozd Predelava aluminija, neopravičeni izostanki, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja in plačilo pavšalne odškodnine v znesku 40 % enomesečnega OD.
27. Stanko TOPLAK, mat. št. 1768, iz tozd Predelava aluminija, prišel na delo v vinjenem stanju in imel neopravičena izostanka, se prepiral s Šilakom, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 9 mesecev.
28. Janez ŠILAK, mat. št. 5455, iz tozd Predelava aluminija, na delu se je prepiral s Toplakom, pri čemer ga je udaril po licu, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 12 mesecev.
29. Venčeslav TACIGA, mat. št. 6305, iz tozd Proizvodnja aluminija, povzročil prometno nezgodo, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 3 mesecev, ter povrnitev škode din 10.371,01.
30. Srečko LOZINŠEK, mat. št. iz tozd Proizvodnja aluminija, neopravičen izostanek, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja.
31. Miroslav FIDLER, mat. št. 6909, iz tozd Proizvodnja aluminija, prišel na delo v vinjenem stanju, izrečen ukrep — opomin.
33. Ivan BAUMAN, mat. št. 1360, iz tozd Glinica, ob prihodu žalil vratarja, izrečen ukrep — javni opomin.
34. Edvard ŠERUGA, mat. št. 2306, iz tozd Glinica, tri ure neopravičenega izostanka, izrečen ukrep — opomin.
35. Marjan VINTER, mat. št. 4985, iz tozd Proizvodnja aluminija, neopravičeni izostanek, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 6 mesecev.
37. Milan KOSEC, mat. št. 6362, iz tozd Glinica, neopravičeni izostanek, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 1 meseca.
39. Ignac MILOŠIČ, mat. št. 3689, iz tozd Glinica, v gasilnem avtomobilu peljal fasadno barvo, izrečen ukrep — javni opomin.
40. Peter MARKOTIČ, mat. št. 6209, iz tozd Proizvodnja aluminija, odklonil ugotavljanje identitete, izrečen ukrep — javni opomin.
41. Franc DOLAR, mat. št. 6612, iz tozd Livarna, neopravičena izostanka, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 6 mesecev.
42. Pavel VRŠKA, mat. št. 6038, iz tozd Livarna Trbovlje, povzročil okvaro na stroju tračna žaga, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 6 mesecev.
43. Ivan PODLESNIK, mat. št. 5254, iz tozd Livarna Trbovlje, zapustil tovarniške prostore, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 3 mesecev.
44. Manol MANOV, mat. št. 5655, iz tozd Livarna Trbovlje, nedostojno obnašanje, izrečen ukrep — javni opomin.
45. Ivan OCEPEK, mat. št. 4835, iz tozd Livarna, zapustil delovne prostore, izrečen ukrep — javni opomin.
46. Nusret PJEVIČ, mat. št. 6115, iz tozd Livarna Trbovlje, neopravičeni izostanek, izrečen ukrep — javni opomin.
47. Marko MATOH, mat. št. 6816, iz tozd Livarna, samovoljno zapustil delovne prostore in odšel v trgovino, izrečen ukrep — opomin.
48. Viktor BOGME, mat. št. 4290, iz tozd Vzdrževanje, hotel zapustiti delovno organizacijo čez tovarniško ograjo, izrečen ukrep — opomin.
49. Drago PREDIKAKA, mat. št. 5782, iz tozd Tovarna glinice, izostal z dela 4 ure, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 3 mesecev.
50. Milan KOSEC, mat. št. 6362, iz tozd Tovarna glinice, izostal z dela 1 uro, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 3 mesecev.
51. Ivan KMETEC, mat. št. 5574, iz tozd Glinica, neopravičeni izostanek, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 2 mesecev.
52. Stanko FIŠER, mat. št. 5829, iz tozd Vzdrževanje, neopravičeni izostanek, izrečen ukrep — javni opomin.
53. Emil VALENKO, mat. št. 5147, iz tozd Vzdrževanje, neopravičeni izostanki, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja.
54. Alojz VINKLER, mat. št. 4429, iz tozd Vzdrževanje, imel pet dni po 4 ure neopravičenega izostanka, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 8 mesecev.
55. Franc ŠALAMUN, mat. št. 3677, iz tozd Vzdrževanje, neopravičeni izostanki, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 6 mesecev in plačilo pavšalne odškodnine v znesku 30 % enomesečnega OD.
56. Jože KUKOVEC, mat. št. 2938, iz tozd Predelava aluminija, iz delovne organizacije hotel odšteti 24 kom Al pločevine in 6 kom Al pločevine za sekanje rondic, izrečen ukrep — prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 12 mesecev.

A. Š.